

Z B O R N Í K

Z Á H O R S K É H O M Ú Z E A
V S K A L I C I

7.

Vydalo Záhorské múzeum v Skalici
2014

7. ZBORNÍK ZÁHORSKÉHO MÚZEA V SKALICI

Vydáva: Záhorské múzeum v Skalici v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja

Zodpovedný redaktor: PhDr. Viera Drahošová

Výkonný redaktor: Mgr. Martin Hoferka, Th.D.

Redakcia: PhDr. Robert Bača, Mgr. Richard Drška, PhDr. Peter Michalovič, Mgr. Anna Palkovičová, Mgr. Róbert Svíba, Mgr. Eva Svibová

Adresa redakcie: Záhorské múzeum v Skalici, Námestie slobody 13, 909 01 Skalica

e-mail: zahorskemuzeum@zahorskemuzeum.sk, <http://www.zahorskemuzeum.sk>, tel./fax: 034/6644230

Fotografie: archív Záhorského múzea v Skalici, archív autorov

Jazyková úprava: Mgr. Eva Svibová

Grafická úprava: GRAFICON s.r.o., Tlač: Tlačiareň Durlák, Senica

© Záhorské múzeum Skalica 2014

ISBN 978-80-85446-77-7

Pokyny pre autorov

Príspevky do Zborníka ZM prosíme zasielať v elektronickej podobe v textovom editore MS Word (DVD, CD-ROM, e-mail) s poznámkami pod čiarou, citácie podľa STN ISO 690, strana - 1 800 znakov vrátane medzier. Uviesť kontaktné údaje. K štúdiu pripojiť resumé v rozsahu cca 1 strany.

O uverejnení príspevku rozhoduje redakcia. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

Adresa redakcie: Záhorské múzeum v Skalici, Námestie slobody 13, 909 01 Skalica

tel./fax: 034/664 42 30

e-mail: zahorskemuzeum@zahorskemuzeum.sk

Úvodom

Vážení čitatelia,

prinášame Vám v poradí siedmy Zborník Záhorského múzea v Skalici, ktorý pozostáva z troch častí. V prvej časti prezentujú svoje štúdie odborníci z oblasti numizmatiky a histórie, z obdobia stredoveku, novoveku i súčasnosti. Druhá monotematická časť obsahuje tentoraz príspevky z dvoch seminárov, venovaných skalickým rodákovi a kňazovi – Dr. Jozefovi Šátekovi a bratom Michalovi a Jánovi Bundalovcom, ktoré usporiadalo Záhorské múzeum. Časť Pramene prináša prepisy pôvodných dobových, doposiaľ nezverejnených dokumentov v plnom znení, pochádzajúcich z archívov, ktoré sa vzťahujú na účty skalického mestského špitála zo 17. storočia a záväty poddaných Šaštinského panstva z 18. storočia.

V tomto roku si pripomíname 100. výročie od vypuknutia prvej svetovej vojny. Situáciu na Záhorí v závere vojny a vznik Československej republiky v roku 1918 približuje príspevok Márie Zacharovej, vychádzajúci z dobových kronikárskych záznamov a správ, ktoré mali byť podkladom pre knižnú publikáciu, ktorú plánovala vydať Bratislavská župa v roku 1928 k 10. výročiu vzniku Československa. Druhú časť príspevku zverejníme v nasledujúcom čísle Zborníka.

redakcia

Obsah

Štúdie *Studies*

Ján Hunka: Význam nálezov mincí zo Skalice a blízkeho okolia
Significant findings of coins in Skalica and surroundings 9

Mária Zacharová: Náčrt dejín mlynov a vodných zariadení na Stupavskom panstve
The short history of the water mills and other water mechanism in the landed estate Stupava 19

Martin Hoferka: Židovská otázka v okrese Skalica, Senica a Myjava v rokoch 1939 - 1945
The Jewish Question in district Skalica, Senica and Myjava in years 1939 - 1945 37

Príspevky zo seminárov *Contributions from seminar*

Romana Petrovičová: Život a dielo Jozefa Šáteka 99

Slavomír Komenda: Pastoračné poslanie kňaza Jozefa Šáteka 112

Antonín Konečný: Pozostalosť Prof. ThDr. Jozefa Šáteka v skalickom archíve 117

Martin Hoferka: Náboženské pomery v Skalici od reformácie do jozefinizmu 119

Richard Drška: Holičsko-Šaštínske panstvo 122

Peter Michalovič: Jozef Šátek - muzikológ a hudobník 124

Viera Drahošová: Spomienka na profesora Jozefa Šáteka _____ 131

Dušan Dúbravický: Dva ušľachtilé výhonky skalického rodu Bundalovcov.
Život a dielo duchovných pastierov – súrodencov Michala a Jána Bundalových _____ 134

-dd-: Kultúrne podujatia pri príležitosti výročí bratov Bundalovcov _____ 140

Pramene Sources

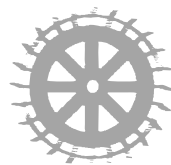
Richard Drška: Rationes xenodochiales – účty mestského špitála v Skalici
v 1. polovici 17. storočia _____ 143

Ivana Fialová: Testamenty poddaných Šaštínskeho panstva
z druhej polovice 18. storočia _____ 179

Mária Zacharová: Pramene k dejinám 1. svetovej vojny a prevratu
v roku 1918 na Záhorí I _____ 195

Recenzie Book reviews

Hoferka Martin: Šaštínsky (vice)archidiakonát v 16. – 18. storočí. Náboženský život
farnosti vo svetle kanonických vizitácií (*Marek Ďurčo*) _____ 253

Náčrt histórie mlynov a vodných zariadení na Stupavskom panstve

Mária Zacharová

K panstvu Stupava (resp. Pajštún) patrili v roku 1592 obce južného Záhoria: Stupava, Mást (dnes súčasť obce Stupava), Borinka, Zohor, Vysoká pri Morave, Lozorno, Láb, Záhorská Bystrica, Gajary a Malé Leváre. Táto časť Záhoria je pretkaná dostatočnou vodnou sieťou, ktorú predstavujú najmä prítoky rieky Moravy – Rudava a Malina, ktorej prítokom je aj Stupavský potok.

Vôbec najstaršia písomná zmienka o mlyne na Stupavskom panstve pochádza z roku 1381. Listina Bratislavskej kapituly z 21. novembra 1381 spomína mlyn *Reyzer* ležiaci na Stupavskom potoku, z ktorého pochádzal bratislavský mešťan Mikuláš, zvaný Prodar so svojou manželkou Annou. Mikuláš, zvaný Prodar kúpil od Pavla, syna bratislavského richtára Jakuba, pol bratislavskej merice obilia za 9 denárov. Túto polovičnú mericu následne predal za rovnakú cenu kláštoru pavlínov v Marianke.¹

Už v roku 1387 sa mlyn *Reysmyel* spolu s ďalším mlynom na Stupavskom potoku spomína opäť, teraz už ako majetok pavlínskeho kláštora v Marianke. Samotní pavlíni na mlyne nehospodarili, ale ho dávali do prenájmu. Dňa 10. októbra 1387 sa pred Bratislavskú kapitolu dostavili predstavený kláštora v Marianke Michal a brat Valentín, aby potvrdili prenájom jedného mlynskeho miesta na potoku Stupava (*Stompha*) nazývané *Reysmyel* stupavským mlynárom Nykelovi a Vavrincovi. Nájom sa mal začať v deň sv. Juraja a mal trvať desať rokov. Deň sv. Juraja sa stal zároveň i dňom, kedy mlynári mali každoročne odovzdávať kláštoru z troch mlynských kolies spomínaného mlyna dve bratislavské merice a 11 okovov dobrej pšenice (*boni triticí*) a 12 okovov raži (*siliginis*). Okrem toho mal mlyn povinnosť spolu s iným mlynom *Pretermyel* zásobovať bratov pustovníkov rôznymi naturáliami. Podľa spomínanej listiny sa môžeme domnievať, že mlyn *Reysmyel* bol v zlom stave, a tak na mlynárov bola zo strany kláštora kladená požiadavka, aby pre tento mlyn postavili nový dom a rovnako aj ďalšie potrebné priestory, ako napr. izbu, pitvor, dvor, komoru. Od kláštora dostali k výstavbe, resp. prestavbe povolenie na ťažbu a zväzanie dreva a prútia. Rovnako mohli pri zväzaní dreva použiť vozy a zvieratá (najmä voly) z kláštora. Týmto spôsobom mal byť mlyn opravený. Ak by však budovy mlyna v čase ukončenia nájmu neboli v poriadku, boli mlynári povinní niesť za tento stav plnú zodpovednosť.

Mlyn *Pretermyel*, ležiaci rovnako na Stupavskom potoku, bol takisto určený do prenájmu stupavskému mlynárovi Nykelovi. Podobne aj tento mlyn nebol v dobrom stave. Listina uvádza, že bol štvorkolesový a patrila

1. Magyar Nemzeti Levéltár (=MNL), DL 6848.

Po salzburských rokovaníach v auguste 1940 prišlo k personálnym zmenám na najvyšších miestach v štáte. Na úkor umierneného krídla HSLS sa posilnilo postavenie radikálov na čele s predsedom vlády Vojtechom Tukom. Vláda pod jeho vedením získala podľa ústavného zákona č. 210/1941 Sl. z. splnomocnenie „*konat' vo veciach arizácie*“. Hoci tento krátky zákon bol časovo obmedzený na dobu jedného roka, predstavoval prielom v otázke arizácie na Slovensku.⁶⁸ V dôvodovej správe sa uvádza, že dovtedy prijaté arizačné zákony boli nepružné a komplikované.⁶⁹ Dovtedy rozptýlená kompetencia vo vykonávaní protizidovských nariadení zadelená podľa jednotlivých rezortov získala centrálu v podobe novozaloženého Ústredného hospodárskeho úradu (ÚHÚ).⁷⁰ Úrad podliehal predsedovi vlády, do jeho kompetencie spadala „*starostlivosť o to, aby podľa osobitých predpisov vykonal všetko, čo je potrebné pre vylúčenie Židov zo slovenského hospodárskeho a sociálneho života a pre prevedenie majetku Židov do vlastníctva kresťanov*.“⁷¹ Rozrastajúca sa agenda ÚHÚ si vyžiadala v roku 1941 na ministerstve vnútra zriadenie 14. oddelenia, ktoré neskôr pripravovalo deportácie.⁷²

Krátko nato z podnetu vlády vznikla Ústredňa Židov (ÚŽ), ktorá sa stala jedinou povolenou verejnoprávnou korporáciou zastupujúcou Židov. ÚŽ podliehala ÚHÚ. Členstvo v ÚŽ bolo povinné pre všetkých Židov.⁷³ Židia boli povinní komunikovať s úradmi prostredníctvom ÚŽ, ktorá pripájala svoje schválenie.⁷⁴ ÚHÚ menoval koncom novembra 1940 za Skalický okres dočasného dôverníka ÚŽ holičského lekára MUDr. Mórítza Taubera. Všetky ostatné židovské spolky okrem náboženských obcí boli zrušené a ich majetok bol zaistený.⁷⁵

Po direktívnom rozpustení všetkých telovýchovných spolkov začiatkom decembra 1938, ktoré sa dotklo v Holičí židovskej telovýchovnej jednoty Makabi,⁷⁶ tak prišli na rad všetky ostatné židovské spolky. Majetok zo skalickej Chevry kadiše bol zabavený 23. decembra 1940.⁷⁷ Na svoju činnosť spolok dostával príspevky z pokladnice skalickej židovskej náboženskej obce. V roku 1940 to bola suma 800 Ks. V prospech židovskej náboženskej obce, na jej prevádzku a pre potreby izraelskej cirkvi sa každoročne vyrubovala daň v závislosti od výšky príjmov jej členov. Daň v roku 1940 podľa rozhodnutia židovskej náboženskej obce bolo povinných zaplatiť 31 osôb (z toho 4 ženy). Daň sa platila jednorazovo v rozpätí 30 – 700 Ks na osobu. Proti výške vyrubenej dane sa ohradil kamenár Albert Weissmann zo Skalice. Obec mu uložila zaplatiť daň za rok 1940 vo výške 400 Ks, proti čomu protestoval na Okresnom úrade v Skalici poukazujúc, že neboli zbrané do úvahy jeho majetkové pomery a že niektorí jeho lepší situovaní spoluveriaci majú nižšiu daň ako on. Jeho sťažnosť náboženská obec odmietla s vyjadrením, že v minulosti, keď iní platievali viac a on menej,⁷⁸ nikto si nestážoval. Vyššiu daň mu vyrubili na základe toho, že jeho živnosť nebola arizovaná a viacerí, ktorí mali živnosti arizované, nemali daň z čoho zaplatiť. Nakoniec celú kauzu okres zmietol zo stola a do budúcnosti zakázal obťažovať úrad „*bezzákladnými podaniami*“.⁷⁹

Imanie holičskej Chevry kadiše okrem nehnuteľností (išlo o pozemky *Rolné nivky* a *Padelky nad nivkami*, ktoré boli vyčlenené na nový cintorín) bolo v hodnote 16674,75 Ks. Rozpustený bol i Spolok židovských žien

68. Ústavný zákon č. 210/1941 Sl. z., ktorým sa vláda splnomocňuje, aby činila opatrenia vo veciach arizácie do dňa 3. septembra 1940.

69. LIPSCHER, Ladislav. Ref. 15, s. 67.

70. Nariadenie č. 222/1940 Sl. z. o Ústrednom hospodárskom úrade zo dňa 16. septembra 1940.

71. § 2 ods. 1 nariadenia č. 222/1940 Sl. z.

72. LIPSCHER, Ladislav. Ref. 15, s. 69.

73. Nariadenie č. 234/1940 Sl. z. o Ústredni Židov zo dňa 26. septembra 1940.

74. LIPSCHER, Ladislav. Ref. 15, s. 70–71.

75. V tom čase predsedom autonómnej židovskej náboženskej obce v Senici bol Felix Schönfeld a šochetom Henrich Taub; ŠABA PSI, f. OÚ Senica, šk. 5, č. 508/1940 prez.

76. ŠABA PSI, f. ObNÚ Radošovce, šk. 8, č. 5574/1938 adm.

77. Spolok Chevra kadiša bolo dobročinné židovské bratstvo, ktoré sa postaralo o pohreb a organizáciu spojenú s pohrebom a taktiež podporovalo chudobných. Majetok skalického bratstva prevzatý ÚŽ bol nasledovný: hnuiteľný majetok – 41635 Ks, nehnuteľný majetok bez pasív 150329,80 Ks; ŠABA PSI, f. OÚ Skalica, šk. 443, č. 14076/1940 adm.

78. V roku 1938 platil daň 180 Kč a v roku 1939 135 Ks; ŠABA PSI, f. OU Skalica, šk. 444, č. 15980/1940 adm.

79. Rozpočet náboženskej obce na rok 1939 predstavoval príjem 1565 Ks a výdaje 6860 Ks, z toho sa mesačne platilo 330 Ks Samkovi z Holiča ako učiteľovi náboženstva a šochetovi a 600 Ks kantorovi za bohoslužby pri Roš hašana a Jom kippur. Záporný schodok vo výške 5295 Ks sa vykryl príjmov z daní. Za rok 1940 boli príjmy vo výške 730 Ks a výdavky predstavovali sumu 7300 Ks. Na kantora šocheta bolo určených 3600 Ks a 300 Ks sluhovi náboženskej obce, ktorým bol evanjelik Pardubský. Rozdiel v sume 5570 Ks sa kryl výberom dane. Pre rok 1940 mali najvyššie dane platiť Jakub Fischl 700 Ks, Vilém Braun 500 Ks, Julius Beinhacker 450 Ks; ŠABA PSI, f. OU Skalica, šk. 444, 15980/1940 adm.

- 1 Ján Bundala ako novokňaz, 1887
- 2 Rodina Bundalovcov, Ján Bundala v strede v hornom rade
- 3 Hrob Jána Bundalu na topoľčianskom cintoríne
- 4 Michal Bundala v roku 1904

	1
2	
3	4

Testamenty poddaných Šaštínskeho panstva z druhej polovice 18. storočia

Ivana Fialová

179

Testamenty patria medzi historické dokumenty, ukrývajúce v sebe bohaté informácie o dobe, v ktorej vznikli, či o spoločenskej vrstve, ktorá bola ich pôvodcom. Nie sú len prameňom majetkových pomerov ich zotaviteľov, ale i prameňom dobových reálií, každodennosti, sociálneho cítenia, môžu tiež slúžiť ako pramene k dejinám práva, umenia či kultúry.¹ Keďže testamenty obsahujú identifikáciu poručiťela i jeho dedičov, môžu byť využité aj v oblasti genealógie.² Predmetom výskumu mnohých autorov boli doteraz najmä testamenty pochádzajúce z mestského prostredia³, v menšej miere i testamenty duchovenstva.⁴ V našej štúdiu sa preto budeme zaoberať testamentmi ďalšej kategórie obyvateľstva, ktorá žila na Slovensku v minulosti, a to testamentmi poddaných na vybranom geografickom území – Šaštínskom panstve z druhej polovice 18. storočia. Najprv sa však pokúsime načrtnúť spôsob zákonnej úpravy dedičského práva poddaných v tomto období.

1. NEMEŠ, Jaroslav. Testament ako prameň materiálnej kultúry stredoveku (uhorské duchovenstvo). In *Studia archeologica Slovaca mediaevalia* 2, 1999, s. 113.

2. TURCSÁNY, Juraj. Využitie testamentov v genealogickom výskume. In *Príručka ku genealogickému výskumu na Slovensku a v slovakickom prostredí. Martin : Slovenská genealogická spoločnosť*, 2004. s. 162-166.

3. Napr. DOMENOVÁ, Marcela. Prešovské testamenty do roku 1526 (Diplomaticko-obsahový rozbor). In *Historica Carpatica* 33, 2002, s. 29-68. DOMENOVÁ, Marcela. Stredoveké testamenty v Bardejove. In *Historica Carpatica* 37, 2006, s. 15-25. DUCHOŇ, Michal. Testamenty modranských a svätajurských mešťanov ako prameň k dejinám každodenného života v ranom novoveku. In *Diplomatická produkcia v stredovekom meste. Bratislava, 2005*, s. 242-255. RIGÓ, Tóza Attila. Výskum rodinnej štruktúry mestskej elity na základe bratislavských testamentov z obdobia medzi rokmi 1529-1557. In *Kapitoly z dejín Bratislavy. Bratislava : Kaligram*, 2006. s. 127-146. ŠORECOVÁ, Mária. Testamenty banskoštiavnických mešťanov zo 16. storočia (Diplomatický a paleografický rozbor). In *Diplomatická produkcia v stredovekom meste. Bratislava, 2005*, s. 225-233. ŠVECOVÁ, Adriana. Formálno-právna stránka závetov trnavských mešťanov z prvej polovice 19. storočia. In *Slovenská archivistika*, roč. 42, 2007, č. 2, s. 53-77. TOMOVÁ, Ivana. Duchovný život trnavského mešťana na základe analýzy testamentov z 1. polovice 18. storočia. In *Historické rozhľady*, 2, 2005, s. 79-93.

4. Napr. HRIČOVSKÁ, Janka. Testamenty kanonikov Bratislavskej kapituly zo 16. storočia. In *Diplomatická produkcia v stredovekom meste. Bratislava, 2005*, s. 235-240. NEMEŠ, Jaroslav. Pramenná základňa testamentov k cirkevným dejinám Slovenska (Testamenty duchovných osôb do roku 1600) : Diplomová práca. Trnava : FU TU, 1997.

Prevrat v Sobotišti.

Mobilisacia 1914 Mobilisačný rozkaz rak. uh. vlády prekvapil mešťanstvo obce Sobotište a iných dvoch obcí Podbranč a Častkov dňa 1.-ho augusta 1914. v noci. -Hneď od rána ozival sa nárek po uliciach ,šum-ruch neobyčajný. Povolani vojáci po štyroch kráčali ulicami, hore-dole, spievali vojánské piesne.-Najolúbenejšia bola:“My sa Rusa nebojime-zabijeme ho.“ -Manželiá rezervisti⁸⁹ dumno kráčali-vyprevádzani súc horekujucimi manželkami a dieťkami. Do smutnej nálady starostlivých otcov, bedákajucich, zúfalých manželiek vzlykotu, bizarnne sa vrážal ako klin-rev národne predtým nikdy necítiacej mládeže:“Ěljen a háború“. Mobilisacia diala sa bez odporu.-

Válečná nálada Boľo to s nou tak, ako porekadlo vravi: Najprv huj-a po tom “fuj“. Otcovia a matky neboli za vojnu, kým bolo potravín nadostač a keľasi robili dobre obchody, snášalo obecnstvo válečné následky ako tak; keď prišli rekviracie, reptalo sa po tajomky a ku koncu sa aj hrešilo. Povestný notár sobotištšký František Klein oduševnený hazafi⁹⁰, horlivý nanucovateľ válečných požičiek, diktátor notárskeho pašaliku⁹¹, počinal si veľmi surove.-Márii Halabrinovej rod. Šifelovej obyvateľke sobotištškej č. d. 141 chudobnej žitelke 14 dieťok, keď prišla žiadať o prídel múky, povedal: “Upečte si decko a nažerte sa.“ Hladujucich ľudí bolo došť a boli briskne odpravení, čím väčší úradný terror, tým viacej rostla túha po pomste voči notárom a veducim štátnym uradníkom. Menovaný notár, keď surove odbil z ruskeho zajatíá navráťivšieho sa Martina Jursu, syna Marina Jursu a Zuzanny Kulifajovej,žiádajučeho na obecnom dome prídel cukru pre rodičov a bratov-z úradnej moci oznámil ho na veliteľstvu v Bratislave ako bolševika.-Musel narukovať ihneď a po známej šarvátke, bol tenže vojánským súdom odsúdený a válečne odpravený.-To sa stalo v máji roku 1918.-

Prevrat. Veci dozrievali na fronte i v zázemí. Na “urlauabe⁹²“ sotrvajuci vojáci nenarukovali k svojim telesám. Navracajuci vojáci prinášali poplašné chyry, žandári krotli,-notári-proskribovani u ludu-necitili sa istí. Pošepkávalo sa o koniec vojny, o príchode Čechov, ale nišť isteho sa nevedelo. Až s puškami sa vracajuci vojáci dosvedčili pravdu a nastala i u nás v Sobotišti a na okolie šarmia.-

Po 28. oktobri šepkalo sa o slobode; po chýre, že neni kráľa nastala anarchia, a vyvrcholila sa v “rabunku“. Započalo sa to v nedelu na večier. Najsamprv musel notár František Klein od večere odbehnúť a ratovať sa na evang. fare u “Čechufilu“ a “Hurbanistu“. Pozahmná pri behol a prosil tamojšieho evang, farára – na koreho svojho času dovedol aj pohraničných žandárov-o útulok. Bol mu vďačne poskytnutý i jeho rodine. Menovaný evang. farár ač už na španielku chorý-išiel na obecný dom a doniesol menovanemu notárovy na nočnom stoliku položené peniáže v obnose asi 16.000 korún madarských.-

Medzi tým rabovanie bolo v príude. Židovské obchody vydrancované, nápoje z pivnic vynášané a roznášané. Tovar z obchodov jednotlivci brali domov a rozzúrený dav činil, čo nomohol odnieť. Temný to bod v histórii prevratu našeho mestečka.-

Na druhý deň sa ľud trocha utišil, ale roznášanie veci trvalo ešte, z nedalekej obci Lopašova, ľudiá prišli na vozoch, lebo počuli, že sa v Sobotišti rabuje.-Luza bez hanby a studu, dostala chuť i na faru a sedliákov. Ovšem ďalšiemu rabovaniu bolo zabránené, nakoľko prišlé vojsko naše zo Senice zavolať Karol Sloboda. Zastala jedna rota pod vedením praporečka pred evang. fárov; farár ležal nemocný a nemohol mu byť nápomocný. Kým sa s farárom rozprávali, vonku zbehnúť lúža výrostkov sa zpytuje: “Kedy budeme môcť už faru rabovať/“?“Stydte sa ľudí“ hovori ktorísi z poddostojníkov-“vašeho človeka chcete rabovať?“. To sa nesmí.-Rozhárané pomery trvaly ešte jednotlivé dni. Medzi 4.-6. novembrom 1928. prišiel splnomocnenec okresnej národnej rady v Senici Pavel Vaniček, učiteľ na ev. cirkevnej škole v Senici a na obecnom dome v prítomnosti shromáždeneho ľudu vyhlásil obecné predstavenstvo. Prvým starostom bol Pavel Horňák. Notárom ponechani bol-čo sa smou sebou rozumelo -Pavel Čederle, rodák sobotištšský, ktorý pri veducom notárovi Františkovi Kleinovi bol “podnotárom“.

Bezpečnosť.-Vojsko. Četnictvo. Vojáci, päť chlapov, medzi nimi aj zajatí vojaci bratskeho “Srbskeho národa“,

89. Rezervista - záložník.

90. Hazafi - vlastenec.

91. Pašalik - správne územie Osmanskej ríše, ktorého správcom bol paša.

92. Der Urlaub - dovolenka (prekl. z nemčiny).